

Aan de gemeenteraad van de gemeente Medemblik

Betreft: jaarverslag 2022 en jaarplan 2023 rekenkamercommissie

Bijlage: jaarverslag 2022 en jaarplan 2023 rekenkamercommissie

Wognum, 20 maart 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgevoegd treft u het jaarverslag 2022 en het jaarplan 2023 van de rekenkamercommissie. De rekenkamercommissie biedt deze volgens de rekenkamerverordening van de gemeenten Medemblik en Opmeer elk jaar voor 1 april aan beide gemeenteraden aan.

In 2022 publiceerde de rekenkamercommissie in zowel Medemblik als Opmeer drie rapporten: de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob, nu: Wet open overheid – Woo), het onderzoek naar informatieveiligheid en de relatie met GGD Hollands Noorden.

In het jaar 2022 hield de rekenkamercommissie € 752,54 van haar budget over. De rekenkamercommissie hevelt dit bedrag conform artikel 8 lid 6 van de verordening op de rekenkamercommissie volledig over naar het budget van 2023.

Voor het jaar 2023 heeft de rekenkamercommissie onderzoeksopzetten vastgesteld voor

- Huisvesting arbeidsmigranten
- Ondersteuning gemeenteraden (als verdieping op het NVRR-doe-mee-onderzoek)

In het jaarplan treft u verder nog een groslijst waaruit de rekenkamercommissie een volgend onderzoek kiest.

Secretaris-onderzoeker Jeroen van Oort heeft aangegeven zijn verbintenis aan de rekenkamercommissie niet te willen verlengen. Inmiddels is Rick Anderson als opvolger gevonden. De overdracht vindt per 1 april 2023 plaats. De rekenkamercommissie zal u binnenkort informeren over zijn contactgegevens.

Omdat de Staten-Generaal de artikelen uit de Gemeentewet waarop de verordening op de Rekenkamercommissie was gebaseerd heeft laten vervallen, zult u conform de Gemeentewet in 2023 tot een nieuwe verordening op de rekenkamer moeten besluiten. Gezien de aard van de huidige rekenkamercommissie hoeft dat inhoudelijk niet tot wijzigingen te leiden. De rekenkamercommissie adviseert de griffies van beide gemeenten hierover, zodat u in de loop van dit jaar in uw raden over de benodigde besluiten kunt overleggen en besluiten.

Met vriendelijke groet,

Irene Makelaar
voorzitter

Jeroen van Oort
secretaris

Jaarverslag 2022 en Jaarplan 2023

Rekenkamercommissie Medemblik - Opmeer

Vastgesteld in de rekenkamercommissievergadering van 13 maart 2023

<https://www.medemblik.nl/raad-en-bestuur/rekenkamercommissie/>
<https://www.opmeer.nl/rekenkamercommissie>

Jaarverslag Rekenkamercommissie 2022

In deze rapportage doet de Rekenkamercommissie verslag van haar werkzaamheden van het afgelopen jaar 2022. In 2022 publiceerde de rekenkamercommissie in zowel Medemblik als Opmeer drie rapporten: de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob, nu: Wet open overheid – Woo), het onderzoek naar informatieveiligheid en de relatie met GGD Hollands Noorden.

De rekenkamercommissie heeft voor het jaar 2023 onderzoeksopzetten vastgesteld voor

- **Huisvesting arbeidsmigranten**
- **Ondersteuning gemeenteraden** (als verdieping op het NVRN-doe-mee-onderzoek)

Bovendien heeft de rekenkamercommissie zich ingeschreven voor het nieuwe doe-mee-onderzoek naar **klachtafhandeling** bij de gemeenten Medemblik en Opmeer.

Secretaris-onderzoeker Jeroen van Oort heeft aangegeven zijn verbintenis aan de rekenkamercommissie niet te willen verlengen. Inmiddels is Rick Anderson als opvolger gevonden. De overdracht vindt per 1 april 2023 plaats.

De Staten-Generaal hebben per 1 januari de artikelen uit de gemeentewet waarop het bestaan van de rekenkamercommissie is gebaseerd geschrapt. In plaats daarvan is het hebben van een rekenkamer nu verplicht gesteld. Het jaar 2023 geldt als een overgangsjaar. Inmiddels heeft de rekenkamercommissie een voorstel aan beide griffiers gedaan van artikelen die krachtens de wet of door ervaring wijs geworden naar het oordeel van de rekenkamercommissie in de nieuwe verordening zouden moeten komen. Uiteindelijk zullen de gemeenteraden via de presidia en griffiers een gelijklopende verordening ter besluitvorming aangeboden krijgen.

Samenstelling Rekenkamercommissie

Lid	Datum aantreden	Datum einde huidige termijn	Eerste of tweede termijn
Ellie Potiek	24 mei 2020	23 mei 2024	eerste
Kees Zwakman	24 mei 2020	23 mei 2024	eerste
Irene Makelaar (voorzitter)	15 april 2021	14 april 2025	eerste

Artikel 3 van de rekenkamerverordening bepaalt dat leden voor een periode van vier jaar worden benoemd door de gemeenteraden van Medemblik en Opmeer. De leden zijn eenmaal herbenoembaar.

Door de wijziging van de Gemeentewet zullen de gemeenten Medemblik en Opmeer echter een nieuwe verordening op moeten stellen. De rekenkamer heeft hiertoe een eerste opzet aan de griffiers aangeboden.

Als gevolg van de wetswijziging zullen de benoemingen in de rekenkamercommissie van rechtswege vervallen. De gemeenteraden zullen nieuwe leden benoemen voor een periode van zes jaar. Als de leden van de rekenkamercommissie en de gemeenteraden dat willen, dan kunnen de gemeenteraden de leden van de rekenkamercommissie in de nieuwe rekenkamer benoemen. Ook dan worden alle leden voor zes jaar benoemd en begint die termijn echt aan het begin te tellen.

Financiële verantwoording 2022

Inkomsten			Uitgaven			
	begroot	ontvangen		begroot	gerealiseerd	Saldi
Bijdrage gemeente Medemblik	45.165	45.464,00	Vergoeding leden	12.772,80	13.046,12	
Bijdrage gemeente Opmeer	12.009	12.074,00	Vergoeding secretaris-onderzoeker	25.000,00	25.000,00	
Batig saldo 2021	0,66	0,66	Onderzoek extern uitgezet	8.651,86	18.095,00	
			Abonnementen, cursus en lidmaatschap NVVR	750,00	645,00	
			Totaal 2022		56.786,12	56.786,12
			Batig saldo 2022			752,54
Totaal	57.174,66	57.538,66	Totaal	57.174,66		57.538,66

Artikel 8, tweede lid van de gelijklopende verordening op de rekenkamercommissie 2021 van de gemeenten Medemblik en Opmeer bepaalt dat ten laste van het in het in lid 1 bedoelde budget de kosten worden gebracht van:

- a. de vergoedingen aan de leden;
- b. de ambtelijk secretaris;
- c. interne onderzoeksmedewerkers;
- d. externe deskundigen die eventueel door de rekenkamercommissie zijn ingeschakeld;
- e. eventuele overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.

De rekenkamercommissie gaf in het jaar 2022 € 56.786,12 aan haar werkzaamheden uit. Ten opzichte van het beschikbare budget van € 57.538,00 was er daardoor een overschot van € 752,54. Dit overschot is kleiner dan vijftien procent van het jaarbudget. De rekenkamercommissie hevelt dit overschot daarom conform artikel 8 lid 6 van de verordening op de rekenkamercommissie 2022 volledig over naar het budget van 2023.

3. Jaarplan 2023

3.1 Onderzoekwerkzaamheden 2022

De rekenkamercommissie heeft in 2022 drie onderzoeksrapporten voor de gemeente Medemblik en drie onderzoeksrapporten voor de gemeente Opmeer opgeleverd.

1. Betrokkenheid gemeenteraden bij gemeentelijk gezondheidsbeleid

In 2021 is de rekenkamercommissie gestart met het onderzoek naar de relatie tussen de gemeente en de GGD Hollands Noorden. De rekenkamercommissie heeft dit rapport in december 2022 aan de raden gezonden en in januari 2023 toegelicht.

2. Wet Openbaarheid Bestuur

In 2021 heeft de rekenkamercommissie deelgenomen aan het 'doe-mee-onderzoek' van de NVRR naar de WOB. In 2022 heeft de rekenkamercommissie de onderzoeksrapporten in de vorm van een brief aan de gemeenteraden van Medemblik respectievelijk Opmeer gezonden. De rekenkamercommissie heeft de onderzoeken ook in beide gemeenteraden gepresenteerd.

3. Informatieveiligheid

Ultimo 2021 heeft de rekenkamercommissie opdracht gegeven aan een extern bureau om onderzoek te doen naar de informatieveiligheid. In dit onderzoek staat de interactie tussen organisatie, mens en systeem centraal. In september 2022 heeft de rekenkamercommissie de rapporten aan de gemeenteraden gezonden en – samen met de onderzoekers van het onderzoeksbureau - in beide gemeenteraden toegelicht.

Verkiezingen

In maart 2022 waren er gemeenteraadsverkiezingen. De rekenkamercommissie heeft kennisgemaakt met de nieuwe auditcommissie in Medemblik en met de gemeenteraad van Opmeer.

Begroting 2023

baten

Het budget van de rekenkamercommissie bedraagt al enige jaren 1 euro per inwoner. NVRR en het ministerie van Binnenlandse Zaken adviseren een bedrag van € 1,33 per inwoner¹.

Het aantal inwoners wordt bepaald op het aantal inwoners op 1 januari van het voorafgaande jaar. Voor deze begroting is dat 1 januari 2022.

De rekenkamercommissie mag het batig saldo van het vorig jaar, met een maximum van vijftien procent van het jaarbudget, overhevelen naar het nieuwe jaar. In 2022 was het batig saldo € 752,24.

lasten

De vaste maandvergoeding van de leden wordt geïndexeerd volgens het indexcijfer CAO-lonen overheid inclusief bijzondere beloningen geldend voor de maand september van het tweede kalenderjaar voorafgaand aan die datum ten opzichte van hetzelfde indexcijfer geldend voor de maand september van het kalenderjaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. In september 2022 bedroeg dit indexcijfer 5,5%². De vergoeding voor de voorzitter komt hiermee op € 489,94 per maand en voor de leden op € 326,63.

De scheidend ambtelijk secretaris-onderzoeker was gecontracteerd voor een vast bedrag per jaar. De nieuwe ambtelijk secretaris-onderzoek is gecontracteerd voor een vast uurbedrag. Daarvoor verricht hij ondersteunende werkzaamheden aan de rekenkamercommissie en voert hij zelf een deel van de onderzoeken uit. Ongeveer de helft van de werkzaamheden voor de secretaris-onderzoeker is daarom toe te schrijven aan onderzoekswerkzaamheden. In totaal is voor de ambtelijk secretaris-onderzoeker nu € 25.000 begroot.

Het bedrag dat resteert door van de baten de vaste kosten af te trekken, is beschikbaar voor onderzoek. In 2023 is dit bedrag 17.934,14. Omdat de vergoedingen voor de leden van de rekenkamercommissie wel worden geïndexereerd, maar het budget van de rekenkamercommissie zelf niet, blijft er jaarlijks minder geld over voor extern onderzoek. Omdat ook onderzoeksbureaus inflatie doorberekenen, is de onderzoekseuro ook nog eens minder waard. De rekenkamercommissie is door de onderzoeksbudgetten van 2021 en 2022 op te tellen net in staat geweest om één extern onderzoek te laten uitvoeren. De rekenkamercommissie adviseert de gemeenten Medemblik en Opmeer daarom het budget voor de rekenkamercommissie op te hogen naar het normbedrag van 1,33 per inwoner.

¹ Omdat de lasten door inflatie jaarlijks stijgen maar de baten niet, heeft de rekenkamercommissie per saldo steeds minder budget voor onderzoek beschikbaar.

² Zie <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82838NED/table?dl=78D7D>

Begroting 2023

Inkomsten		Uitgaven	
	begroot		begroot
Bijdrage gemeente Medemblik	45.464,00	Vergoeding leden	14.606,40
Bijdrage gemeente Opmeer	12.074,00	Vergoeding secretaris- onderzoeker	25.000,00
Batig saldo 2022	752,54	Onderzoek extern uitgezet	17.934,14
		Abonnementen, cursus en lidmaatschap NVVR	750,00
Totaal	58.290,54	Totaal	58.290,54

Onderzoeksprogramma en Groslijst mogelijke onderzoeksonderwerpen rekenkamercommissie 2023

De rekenkamercommissie heeft inmiddels onderzoeksplannen vastgesteld voor

- Huisvesting arbeidsmigranten
- Ondersteuning gemeenteraad (n.a.v. doe-mee-onderzoek 2022 bij de NVRR)
- Klachtafhandeling (doe-mee-onderzoek 2023)

In het vorige jaarplan heeft de rekenkamercommissie de groslijst gepubliceerd. Door het starten van nieuwe onderzoeken, voortschrijdend inzicht en suggesties van raadsleden en anderen, is de groslijst bijgewerkt. Uit deze groslijst zal de rekenkamercommissie in de loop van het jaar onderwerpen kiezen om nieuw onderzoek te starten.

Selectiecriteria

Het onderzoeksprotocol noemt de volgende criteria voor de selectie van onderwerpen voor onderzoek:

het onderwerp draagt risico's van ondoelmatigheid, ondoeltreffendheid en/of onrechtmatigheid in zich.

er is sprake van maatschappelijk, bestuurlijk, organisatorisch en/of financieel belang;

1. het onderzoek heeft een toegevoegde waarde;
2. het levert informatie op waarover de gemeenteraad en het college nog niet beschikken;
3. de onderzoeksvraag is niet op een andere, meer eenvoudige wijze te beantwoorden;
4. het onderzoek moet kunnen leiden tot concrete verbeteringen en/of het
5. bevorderen van het lerend vermogen van de organisatie.

Een randvoorwaarde voor de rekenkamercommissie is dat het onderzoek haalbaar moet zijn, dat wil zeggen passend binnen de financiële en organisatorische mogelijkheden. De keus om een onderwerp al dan niet te onderzoeken ligt bij de rekenkamercommissie. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige spreiding over betrokken gemeenten en verschillende beleidsterreinen in opvolgende onderzoeken. Indien relevant zal er rekening worden gehouden met de gemeentelijke beleidscyclus.

Bij het vaststellen van dit jaarplan heeft de rekenkamercommissie de groslijst opgeschoond. Gegeven budget en bemensing is het realistisch dat er twee à drie onderzoeken per jaar worden uitgevoerd. Onderstaande groslijst bevat daarom onderwerpen voor meer dan twee jaar. In die jaren kunnen er natuurlijk nieuwe onderwerpen actueel worden en een plaatsje op de groslijst krijgen. Andere onderwerpen kunnen hun relevantie verliezen.

De groslijst voor mogelijke onderzoeken is nu door de rekenkamercommissie vastgesteld op:

1. Duurzaam inkoopbeleid

De rekenkamercommissie zou kunnen onderzoeken in welke mate er duurzaamheidseisen gelden in het inkoopbeleid in het algemeen, of er verschil is in het stellen van eisen tussen aanbestedingsplichtige en niet-aanbestedingsplichtige inkoop en in hoeverre gerealiseerde inkoop voldoen aan de gestelde duurzaamheidseisen.

2. GGID

De GGD heeft het automatiseringsproject GGID gestopt. Hierdoor moet een aanzienlijk bedrag afgesechreven worden. Eerder waren er al signalen dat GGID niet goed liep. Welke signalen hadden GGD, de colleges die samenwerken in de GGD of de gemeenteraden eerder op kunnen pakken? Dit onderzoek kan de rekenkamer alleen uitvoeren in samenwerking met andere rekenkamer(commissie)s of op verzoek van de raad als daar extra middelen voor beschikbaar worden gesteld.

3. Gronduitgifte en de sociale (huur)sector

De rekenkamercommissie zou kunnen onderzoeken wat het gronduitgiftebeleid is en welke invloed dat heeft op de sociale huursector. Vergroot of verkleint de gemeente kansen, is gronduitgifte meer een verdienmodel of juist een instrument in het woonbeleid? Dit onderwerp is interessant in het licht van nieuw te ontwikkelen kabinetsplannen voor versterking van de woonmarkt en zal daarom later als mogelijk onderzoeksonderwerp door de rekenkamer worden overwogen.

4. Handhaving van de flora- en faunawet

De gemeente heeft een rol in het handhaven van de flora- en faunawet. Hoe vult de gemeente die in? Is daar beleid op gemaakt? Wordt het beleid ook uitgevoerd en wat is het effect daarvan op flora en fauna?

5. Inclusiebeleid

Inclusiebeleid beschrijft hoe een gemeente aandacht heeft voor het betrekken van verschillende groepen bij de samenleving. De rekenkamer kan onderzoeken hoe dit beleid is omschreven, welke doelen en instrumenten er zijn en hoe dit beleid doorwerkt in verschillende andere beleidsvelden. Vervolgens kan gekeken worden in welke mate de gestelde doelen worden bereikt.

6. Kwaliteit raadsvoorstellen

De rekenkamer zou kunnen onderzoeken hoe raadsvoorstellen worden opgesteld. Worden raadsleden goed geïnformeerd over de noodzakelijkheid van een voorstel en verschillende andere oplossingen die mogelijk zijn? Is duidelijk hoe input, throughput, output en outcome met elkaar samenhangen? Is overwogen hoe andere beleidsvelden aan het behalen van de doelen kunnen bijdragen en zo ja, wordt dat ook duidelijk omschreven?

7. Subsidiebeleid

In veel beleid zijn subsidies een belangrijk instrument. De rekenkamercommissie kan onderzoeken wat het subsidiebeleid is en in welke mate dat terugkomt in de beleidsnota's die van het subsidie-instrument gebruik maken. Vervolgens kan met een steekproef gekeken worden of het beleid ook in de praktijk wordt gebracht.

Informatie over de rekenkamercommissie is te vinden via de websites van de gemeenten Medemblik en Opmeer via onderstaande adressen:

<https://www.medemblik.nl/raad-en-bestuur/rekenkamercommissie/>

<https://www.opmeer.nl/rekenkamercommissie>

Contactgegevens:

De rekenkamercommissie Medemblik – Opmeer is bereikbaar via: rekenkamer@medemblik.nl,
of per post:

Postbus 45

1687 ZG Wognum